

21. november 2025

Z S S S - SINDIKAT UPOKOJENCEV SLOVENIJE

IZJAVA SINDIKATA UPOKOJENCEV SLOVENIJE OB MEDNARODNEM DNEVU BOJA PROTI NASILJU NAD ŽENSKAMI 25. NOVEMBRU

Ob Mednarodnem dnevu za odpravo nasilja nad ženskami 25. Novembru v Sindikatu upokojencev Slovenije dvigamo glas proti vsakršnemu nasilju tako nad moškimi kot nad ženskami vseh generacij. Ob tem pa opozarjamo, da je še posebej pereč problem nasilja nad starejšimi, še zlasti nad starejšimi ženskami, o čemer se pri nas premalo govori in piše in nasploh premalo ve. Zato pozivamo vlado oziroma pristojno ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, naj zagotovi sredstva za kontinuirano raziskovanje nasilja nad starejšimi s posebnim poudarkom na nasilju nad starejšimi ženskami.

Generalna skupščina Združenih narodov je leta 1993 sprejela Deklaracijo o odpravi nasilja nad ženskami, ki je prvi mednarodni instrument človekovih pravic, ki se ukvarja izključno z vprašanjem nasilja nad ženskami. V njej je vsako nasilno dejanje, ki katerikoli ženski povzroči ali bo verjetno povzročilo telesno, spolno ali duševno škodo oziroma trpljenje, opredeljeno kot nasilje nad ženskami. Leta 1999 je bila razglašena še resolucija, ki 25. november določa za Mednarodni dan za odpravo nasilju nad ženskami.

O nasilju nad starejšimi ženskami premalo vemo, ker jim je nasilje težko prijaviti. Razlogi so različni in segajo od čustvenih do psiholoških in ekonomskih. Žrtve nasilja med starejšimi ženskami velikokrat ne vedo niti, na koga se naj obrnejo ali pa se zaradi invalidnosti, ekonomske odvisnosti, digitalne prikrajšanosti, strahu, sramu ali drugih razlogov niti ne upajo zateči po pomoč in nasilja prijaviti.

Do nasilje nad starejšimi, še zlasti ženskami, prihaja tako znotraj družin kot v institucijah, marsikdaj tudi pred očmi tretjih oseb, ki pred nasiljem raje zamižijo, kot da bi ga poskušale preprečiti in žrtve zaščititi. Niso redki primeri, ko se ženske, ki se znajdejo v skrbstvenem odnosu in so odvisne od drugih, počutijo razvrednotene, osramočene in nemočne. Precej vedo o nasilju nad starejšimi socialne oskrbovalke, ki so marsikdaj priče psihičnemu in verbalnemu nasilju nad starejšimi ženskami, na katere njihovi najbližji kričijo, jih žalijo, zmerjajo, ustrahujejo ter na druge načine z njimi ravnavajo ponižujoče. Veliko je tudi ekonomskega nasilja, ko svojci starejšim ženskam poberejo denarne prejeme.

Nasploh smo kot družba do nasilja nad starejšimi, še zlasti nad starejšimi ženskami, preveč tolerantni. Celó v javnosti, v trgovinah, v bankah in v javnem prevozu se dostikrat srečujemo z nespoštljivim odnosom, do starejših, češ da s počasnostjo in nespretnostjo povzročajo vrste. V javnem prevozu so starejši marsikdaj izpostavljeni nevarnosti poškodb, ker se posamezni vozniki premalo zavedajo, da so med potnicami in potniki tudi starejše oziroma starejši.

Dalmatinova 4, 1000 LJUBLJANA, tel.: (01) 43 41 200, e-mail: sus@sindikatzsss.si,
https://www.zsss.si/sindikati_zsss/sus/,

Tudi Resolucija o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini in nasilja nad ženskami 2024-2029 in nekateri drugi dokumenti zelo skopo govorijo o nasilju nad starejšimi, zlasti nad starejšimi ženskami. Malo je tudi predlaganih ukrepov, ki bi se nanašali na starejše, še zlasti ženske. Upamo, da bo vsaj novi zakon o dolgotrajni oskrbi prispeval k ničelni toleranci do nasilja nad starejšimi, še zlasti ženskami, ter k sprejemu ustreznih ukrepov za njegovo odkrivanje, pregon, sankcioniranje in preprečevanje.

Pozivamo pristojne organe, naj sprejmejo ukrepe za učinkovito odkrivanje in pregon kaznivih dejanj nasilja nad starejšimi, za pohititev sodnih postopkov in za zaščito žrtev. K preprečevanju nasilja nad starejšimi, zlasti ženskami, lahko veliko prispevajo tudi mediji s poročanjem o odkrivanju, pregonu in sankcioniranju nasilnežev.

Predsednica
Sindikata upokojencev Slovenije
Francka Četković

